

Konkurs ornitologiczny „Miłośnicy ptaków – na start” 2009

Etap wojewódzki. Województwo świętokrzyskie.

Szkoły ponadgimnazjalne.

1. Ile par wymienionych poniżej gatunków lęgnie się w Polsce. Do każdego gatunku dopisz właściwą (wybraną z listy) liczbę par.

Kania czarna, orzełek, perkoz rdzawoszyi, rybołów, żuraw.

Liczba par: 5-10; 70-75; 300-400; 2000-3000; 5000-6000.

2. W drugiej połowie XX wieku następowały znaczące zmiany liczebności wielu gatunków lęgowych. Przy wymienionych gatunkach postaw strzałkę skierowaną ku górze (↑) jeżeli liczebność wzrastała lub strzałkę skierowaną ku dołowi (↓) jeżeli liczebność zmalała.

Bielik, błotniak stawowy, błotniak zbożowy, cietrzew, kormoran, kraska, kulon, mewa srebrzysta, podgorzałka, świstun,

3. Wędrowki ptaków to pasjonujące zagadnienie. Stosowane przez nie mechanizmy nawigacji kryją nadal wiele tajemnic. Wymień trzy sposoby „odnajdywania drogi” w trakcie corocznych migracji.

4. Pierwsza jaskółka wiosny nie czyni. Przyłoty poszczególnych gatunków ptaków z zimowisk, co roku obserwujemy mniej więcej w tym samym czasie. Przedstawione gatunki ułóż w kolejności pojawiania się wiosną w regionie świętokrzyskim.

Dymówka, jerzyk, kukulka, skowronek, wilga.

5. Ciało ptaków pokryte jest piórami. Wymień 4 pełnione przez pióra role.

6. Latem większość gatunków ptaków w Polsce przygotowuje się do wędrowki na zimowisko. Ciało ich podlega licznym zmianom. Wymień trzy zmiany, jakim wówczas ptaki podlegają.

7. Co to za ptak?

a) Zasiedla podmokłe łąki. Podczas lotów tokowych wydaje głosy za pomocą piór ogona.

b) Rozpiętość skrzydeł 105-120 cm. Wyraźny dymorfizm płciowy. Pokarm to gryzonie, nietlne ptaki, większe owady. W Polsce zasiedla tereny otwarte (podmokłe łąki, torfowiska a ostatnio coraz częściej w uprawy zbóż). U nas nie zimuje.

c) Jeszcze w drugiej połowie XX wieku licznie spotykany wokół osiedli ludzkich (wieś i miasto). Obecnie w krainie gór świętokrzyskich skrajnie

nieliczny ptak lęgowy, osiadły. Pożywienie to owady i nasiona zbierane na ziemi. Długość ciała ok. 17 cm. Samiec śpiewa wzbijając się w powietrze.

d) Zamieszkuje gęste zarośla nadwodne z wierzbami, olchami i trzciną. Zimuje od Turcji po południowo wschodnie Chiny. W świętokrzyskim nieliczny, lokalnie średnioliczny ptak lęgowy. Długość ciała ok. 16 cm.

e) Najpospolitszy polski chruściel.

8. U orlika krzykliwego i orła przedniego z dwu złożonych jaj wykluwają się dwa pisklęta, z których jedno ginie po kilku dniach.

a) Co jest przyczyną śmierci jednego z rodzeństwa?

b) Jak nazywa się to zjawisko?

9. Mewy, albatrosy, fregaty mają skrzydła długie i wąskie. Orły sępy, bociany mają skrzydła nieco krótsze i szerokie. Występują tu dwie specjalizacje kształtu skrzydła. Wyjaśnij, z czego ta różnica wynika.

10. Występujące w Polsce gatunki dzięciołów preferują różne siedliska. Do opisanego siedliska dopasuj gatunek dzięcioła wybrany z przedstawionej poniżej listy.

Dzięcioł biało grzbiety, dzięcioł biało szary, dzięcioł średni, dzięcioł trój palczasty, dzięcioł zielono siwy,

a) Zamieszkuje stare lasy liściaste z dominującym udziałem dębów.

b) Gatunek ten zależy bardzo silnie od butwiejącego drewna, zwłaszcza miękkiego drewna drzew liściastych.

c) Zamieszkuje głównie stare bory i bory mieszane, jeśli zawierają domieszkę starych świerków.

d) Jest gatunkiem synantropijnym, powiązany z siedliskami stworzonymi przez człowieka.

e) Gniazduje w dojrzałych lasach liściastych i mieszanych o niewielkim zwarciu. Preferuje skraje lasów sąsiadujące z otwartymi przestrzeniami łąk.